

Katuverkon kuntokartoitus

367/10.03.01.01/2020

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto § 44

Valmistelija Esittelijä

Yhdyskuntainsinööri Matias Jensén, puh. 044 358 5724
Tekninen päällikkö Jonas Nylund, puh. 050 428 3774
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Katujen kunnosta ja kunnossapidosta vastaava kaupungin tekninen yksikkö on kartoittanut yleisten katujen ja kevyen liikenteen väylien kuntoa kahden vuoden ajan. Kartoitus on tehty kuvaamalla ensin kadut ja väylät, minkä jälkeen aineisto on tutkittu ja katujen päällysteiden kunto arvioitu yleisten standardien perusteella. Tämän kartoituksen lisäksi tiettyjen pääkatujen kantavat kerrokset on tutkittu maatumkalaitteiston avulla perusteellisemmän tiedon saamiseksi kadun kunnosta ja kantavuudesta. Nämä tutkimukset on suorittanut katujen kunnan kartoittamiseen ja katuverkkojen hallintaan erikoistunut Suomen Kuntotekniikka Oy.

Taustaa

Katujen kuntokartoituksen tavoitteena on muodostaa mahdollisimman hyvä kokonaiskuva nykytilasta ja tulevista tarpeista katuverkon kunnan, toimivuuden ja turvallisuuden varmistamiseksi ja taloudellisten tarpeiden arvioimiseksi. Kunnossapito voidaan jakaa normaaliin kunnossapitoon kadun toimivuuden, esteettömyyden ja turvallisuuden varmistamiseksi sekä kadun osiin tehtäviin pienempiin korjausinvestointeihin näiden osien kunnan parantamiseksi. Jos normaali kunnossapito tai pienet saneeraukset eivät enää riitä, tarvitaan koko kadun täyssaneerauksia. Yleensä täyssaneeraus tehdään kadun saavutettua elinkaarensa pään, mutta valitettavasti se voi johtua myös alimitoitetuista ja riittämättömistä normaalin kunnossapidon resursseista, jotka heikentävät nopeasti kadun ja katurakenteiden kuntoa. Kaksi ratkaisevaa syytä kadun kunnan nopeaan heikkenemiseen ovat pintavesien riittämätön poisjohtaminen ja kulunut pinta, joka päästää pintavedet lävitseen kadun kantavaan kerrokseen. Nämä kaksi tekijää ovat riippuvaisia yksinomaan kunnossapidon tasosta ja taloudellisista resursseista. Yksi syy kadun kunnan nopeaan heikkenemiseen ovat kadun kantavat kerrokset; jos ne ovat riittämättömiä tai väärin rakennettuja, päällysteen mitoitettu käyttöikä lyhenee merkittävästi.

Jotta katuverkkoa voidaan pitää kunnossa ja hallita tehokkaasti, taloudellisesti ja oikein toimenpitein, tarvitaan selkeä kuva katuverkon nykytilasta, toimivuudesta, rakenteista, käytöstä ja kehittämisestä. Tämän lisäksi on oltava ja varattava riittävästi resursseja, joiden painopiste on normaalissa kunnossapidossa. Painopisteen siirtyminen katuverkon täyssaneerauksiin on merkki resurssien riittämättömyydestä ja mahdollisesti vääristä priorisoinneista, jotka tulevat erittäin kalliiksi ja vähentävät turvallisuutta ja viihtyvyyttä.

Tavoite ja kehittäminen

Samalla tavalla kuin kaupungin omistamat ja hallinnoimat kiinteistöt, satamat, yleiset alueet ja muut laitokset, katuverkko muodostaa suuren osan kaupunkikuvaa ja vaatii resursseja. Jotta saadaan selkeä kuva ja voidaan seurata resursseja ja niiden taloudellisia ja toiminnallisia vaikutuksia tulevaisuudessa, niitä on mitattava selkeämmin. Kun nykytila on selvitetty, on laadittava vähintään 10-15 vuoden päähän ulottuva yleistasonen suunnitelma eli suunnitelma siitä, millaisia resursseja hyväksyttävän tason ylläpitämiseksi tarvitaan nykyisen katuverkon perusteella. Kadun käytöstä ja kulumisesta riippuen päällysteen uusimisväli on 10 vuodesta noin 30 vuoteen. Kaupungin yleinen katuverkko, kevyen liikenteen väylät mukaan lukien, käsittää yhteensä noin 150 kilometriä. Viime vuosina päällystettyjen katujen vuotuinen päällystysmäärä on ollut noin 1-2 kilometriä ja oja on perattu vuosittain muutamia kilometrejä. Tämän lisäksi on suoritettu joitakin aluesaneerauksia yhteistyössä vesihuoltolaitoksen kanssa.

Pitkän aikavälin päällystys- ja kunnossapitosuunnitelman rinnalla on arvioitava ja seurattava vuosittain katuverkon korjausvelkaa. Seuranta voi olla esimerkiksi talousarvioon sisällytettävä mittari, jolla saadaan selkeä kuva talousarvion resurssien vaikutuksista korjausvelkaan sekä siitä, kuinka hyvin katuverkon hallinta toimii. Korjausvelka ilmaisee ja selventää sitä, mitä investointeja tarvitaan katuverkon palauttamiseksi normaalikuntoon. Tavoitteena on luoda kokonaiskuva, jonka myötä voidaan valvoa ja mitata, miten resurssit vaikuttavat taloudellisesti ja toiminnallisesti ja kehittävät katuverkkoa ja sen hallintaa.

Aikataulu

Korjausvelan mittari otetaan käyttöön vuoden 2021 talousarviossa. Katuverkolle laaditaan pitkän aikavälin (10-15 vuotta) yleistasonen päällystysuunnitelma syksyllä 2020 ja sen ja annettujen taloudellisten resurssien pohjalta tarkempi asfaltointi- ja kunnossapito-ohjelma 2-4 vuodeksi eteenpäin vuodesta 2021 alkaen.

Konsultti Antti Hirvonen Suomen Kuntotekniikasta on kutsuttu jaoston kokoukseen 27.5. esittelemään tutkimusaineistoa ja kertomaan aluksi toimenpiteistä ja korjausvelasta.

Ehdotus

Kaupunginhallituksen teknisten tukipalvelujen jaosto kuulee informaation ja merkitsee sen tiedoksi. Jaosto päättää, että selvitystyötä jatketaan valmistelussa esitettyjen tavoitteiden ja aikataulun mukaisesti.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Tiedoksianto

Ylläpitöinsinööri S.I.